

Strukturerad läraaktivitet: Omhändertagande vid akuta fysiska besvär enligt ABCDE

Lärandemål: Identifiera hälsorisker

Förberedelse

- Studera Vårdhandboken gällande Bedömning enligt ABCDE
- Vad är viktigt att tänka på? T ex hur placeras patienten vid andningsbesvär/bröstsmärtor/näsblödning; liggande/sittande? Var finns akututrustning: sug/syrgas/defibrillator/läkemedel. Hur larmar man/tillkallar förstärkning?

Genomförande

- Bekräfta och berör patienten på ett sätt som värnar om patientens självbestämmande, delaktighet, värdighet och integritet
  - Arbeta enligt hygieniska och ergonomiska principer
  - Följ CRM-punkterna
  - Utför identitetskontroll.
  - Tag anamnes från patient och/eller anhörig.
  - För anteckningar/notera mätvärden samt dokumentera åtgärder.
- A. Luftväg: Fri luftväg? Säkra fri luftväg vid behov.
- B. Andning: Se-Lyssna-Känn. Notera andningsfrekvens och reflektera över om det är ett normalvärde. Lyssna efter andningsljud. Hörs de? Hur låter de? POX/Saturationskontroll. Vad är normalt värde? Reflektera över om syrgas kan behöva ordinerar.
- C. Cirkulation: Undersök perifer kyla, puls (rytm/regelbundenhet/svag-tunn) blodtryck. Tecken på yttre/inre blödning? Beskriv vilka åtgärder som kan behövas. Hb-kontroll. EKG. Insättning av perifer venkateter vid behov.

- D. Medvetandegrad: Bedöm patientens vakenhetsgrad, använd t ex Reaction Level Scale (RLS). Kontrollera pupiller och grovmotorik. Blodsockerkontroll. Överväg vilka åtgärder som kan behöva sättas in.
- E. Exponering: Undersök hela patienten; Ankelödem? Hudutslag? Infekterade sår? Blödning eller andra tecken på trauma? Tempkontroll.
- Värdera resultatet utifrån aktuell patient, uppföljning? Åtgärder?
  - Dokumentera i patientens journal.

Utvärdering

- Värdera resultatet och diskutera med handledare och/eller läkare
- Hur upplevde patienten och anhörig situationen
- Ta ställning till risk/friskfaktorer, hälsofrämjande åtgärder
- Reflektera efter avslutad aktivitet, använd gärna Gibbs reflektionscykel.

Länkar

[Vårdhandboken ABCDE](#)

[Vårdhandboken CRM-punkter](#)

[Akut omhändertagande – Akut internmedicin - Kunskapsstöd för vårdgivare](#)

[Läkemedel - Vårdgivarwebben Västra Götalandsregionen](#)

[Läkemedelsboken | Läkemedelsverket](#)